

A Magyar Kémikusok Egyesületének tudományos ismeretterjesztő folyóirata és hivatalos lapja

SZERKESZTŐSÉG:

Felelős szerkesztő: LENTE GÁBOR
KISS TAMÁS örökös th. főszerkesztő
Olvasószerkesztő: SILBERER VERA
Tervezőszerkesztő: HORVÁTH IMRE

Szerkesztőbizottság:

KEGLEVICH GYÖRGY,
a szerkesztőbizottság elnöke,
BÁLINT MÁRIA, BUZÁS ILONA,
DOMBRÁDY ZSOLT, FÁBIÁN ISTVÁN,
GREINER ISTVÁN, HANCSÓK JENŐ,
KALÁSZ HUBA, KISS TAMÁS,
MERNYÁK ERZSÉBET, SKODÁNÉ
FÖLDES RITA, ifj. SZÁNTAY CSABA,
SZÉPVÖLGYI JÁNOS, TÖMPE PÉTER,
ZÉKÁNY ANDRÁS

Szerkesztők:

DOBÓ DORINA, KEGLEVICH KRISTÓF,
KERTI GÁBOR, KOVÁCS LAJOS,
NAGY GÁBOR, PAP JÓZSEF SÁNDOR

Szerkesztőségi titkár: KOCOR ERIKA

Kapják az Egyesület tagjai és a megrendelők
A szerkesztésért felel: LENTE GÁBOR

Szerkesztőség: 1106 Budapest,
Fehér út 10. (White Office)
Tel.: 36-20-214-0808
E-mail: mkl@mke.org.hu

Kiadja a Magyar Kémikusok Egyesülete
Felelős kiadó: SZABÓ JÁNOS ZOLTÁN
Nyomdai előkészítés: HORVÁTH IMRE
Nyomás: Europrinting Kft.
Felelős vezető: ENDZSEL ERNŐ
ügyvezető igazgató

Terjeszti a Magyar Kémikusok Egyesülete
Az előfizetési díjak befizethetők a CIB Bank
10700024-24764207-51100005 sz.
számlájára „MKL” megjelöléssel
Előfizetési díj egy évre 15 950 Ft
(MKE-tagoknak: 9000 Ft)
Egy lapszám ára: 1450 Ft. Külföldön terjeszti
a Batthyány Kultur-Press Kft.,
H-1014 Budapest, Szentháromság tér 6.
1251 Budapest, Postafiók 30.
Tel./fax: 36-1-201-8891, tel.: 36-1-212-5303

Hirdetések-Anzeigen-Advertisements:
KOCOR ERIKA

Magyar Kémikusok Egyesülete,
1106 Budapest, Fehér út 10. (White Office)
Tel.: 36-20-214-0808,
e-mail: mkl@mke.org.hu

Aktuális és archivált számaink honlapunkon
(<https://mkl.mke.org.hu/>) olvashatók

Index: 25 541
HU ISSN 0025-0163 (nyomtatott)
HU ISSN 1588-1199 (online)
<https://doi.org/10.24364/MKL.2025.07-08>

A lapot az MTA MTMT indexeli, és a REAL,
továbbá az Országos Széchényi Könyvtár
(OSZK) Elektronikus Periodika Adatbázisa
és Archivuma (EPA) archiválja

Egyesületünk 2025. évi rendes küldöttközgyűlésére május 16-án került sor, e fontos eseménynek idén is a HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont adott otthont. Kettős számunkban kiemelt szerep jut az eseményre vonatkozó dokumentumoknak, de nyári olvashatóként számos érdekes írást is találhatunk.

A küldöttközgyűlést Szalay Péter professzor úr, Egyesületünk elnöke köszöntötte és vezette le, Szabó János Zoltán ügyvezető igazgató úr közreműködésével. A megnyitó keretében emlékeztünk meg az elmúlt küldöttközgyűlés óta elhunyt tagjainkról.

A program a hagyományoknak megfelelően tudományos előadással vette kezdetét. Idén a Náray-Szabó István Tudományos Díjjal kitüntetett Várnagy Katalin professzor asszony, Egyesületünk főtítkárá mutatta be „A fémionok lehetséges szerepe a neurodegeneratív megbetegedésekben” címmel a Debreceni Egyetemen működő, általa vezetett kutatócsoport új tudományos eredményeit. Ez a kutatás a neurodegeneratív betegségekben szerepet játszó fehérjéket érintő olyan folyamatokra irányul, amelyek szellemi és/vagy fizikai leépülésre vezetnek, és végül a beteg állandó ellátásra és felügyeletre szorul. Számos különböző betegség tartozik ebbe a kategóriába; a legismertebb és leggyakrabban vizsgált betegségek közé tartozik az Alzheimer-kór (AD), a Parkinson-kór (PD), a Huntington-kór és a prionbetegségek, így például a Creutzfeldt-Jakobs-kór. Főként a 65 év feletti korosztály körében gyakoriak ezek a megbetegedések. A kiváltó okok megismerése, gyógyítási lehetőségeik kutatása tehát kiemelkedő társadalmi jelentőségű. A fehérjék szerkezetének megváltozásában szerepet játszhatnak a szervezetben jelen levő létfontosságú és toxikus fémionok is. Az előadás Cu(II)-, Zn(II)-, Ni(II)ionok és a tau- és tubulinfehérjék közötti kölcsönhatások révén létrejövő – komplexképződési, hidrolitikus és redox- – folyamatok vizsgálatának eredményeit foglalta össze, amelyek ismerete szintén hozzájárulhat a betegségek kémiai hátterének felderítéséhez.

A küldöttközgyűlés megvitatta és egyhangúlag elfogadta a 2024. évi eredményeket összefoglaló főtítkári beszámolót, valamint a szóbeli kiegészítéseket az egyes bizottságok részéről, a 2024. évi gazdálkodási tervszámokat. Ezután tisztújítás következett, a küldöttek szavaztak az Egyesület főtítkárának, a Gazdasági Bizottság, a Műszaki-Tudományos Bizottság elnökének, valamint az Intézőbizottság tagjainak személyéről. Mindezekről mostani lapszámunk közöl vitaanyagokat és jegyzőkönyvet.

A küldöttközgyűlés szép hagyománya az egyesületi elismerések átadása, erről az örömteli eseményről szintén tudósítunk. Kedves és vidám, a küldöttközgyűlések történetében különleges program következett: a küldötteket és a díjazottakat a Szabó János Zoltán–Szántay Csaba–Urbányi Zoltán alkotta „formáció” remek zenével köszöntötte.

Kettős számunk színes palettát kínál. A fentiek mellett interjút olvashatunk új akadémikusainkkal, ismertetést az Egyesületünk tevékenységével kapcsolatos közvéleménykutatás eredményeiről. Találunk ipari bemutatkozást, középiskolai-egyetemi oktatással összefüggő értékeléseket, „Király neveztek el?” cikket, jelentkezik a „Séta a tudomány körül” sorozat is, sőt még a nyáron esedékes Forma–1 futam világába is elkalauzol egy nagyon érdekes, textiles vonatkozású cikk. Sajnos szomorú hírünk is van.

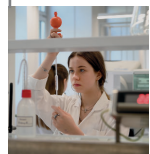
Kedves olvasóinknak békességben, egészségben eltöltött nyarat, jó szórakozást kívánok.

2025. július

Buzás Ilona
Buzás Ilona
a szerkesztőbizottság tagja

TARTALOM

KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉS, 2025	
· Várnagy Katalin: Főtítkári beszámoló	198
· Jegyzőkönyv	205
· Bizottságok beszámoló	208
MEGEMLEKEZÉS	
· Szántay Csaba: Görög Sándorra emlékezem	210
VEGYIPAR ÉS KÉMIATUDOMÁNY	
· Akadémia, tudomány és tudományértékelés a modern világban.	
· Beszélgetés az MTA Kémiai Osztályának újonnan megválasztott tagjaival. Első rész	212
· Lente Gábor: Végtelen történet a kémiában: az infinitén	216
EGYESÜLETI ÉLET	
· Adányiné Kisbocskói Nóra, Ziegler Ildikó: Hová tart az MKE?	
· Egy közvélemény-kutatás eredményei	217
IPARI BEMUTATKOZÁS	
· A Pentacolor Kft. – Holczér György: személyes vállalkozástörténet	218
OKTATÁS	
· Magyarfalvi Gábor: Az első Mengyelejev-verseny Eurázsian kívül	222
· Ősz Katalin, Várnagy Katalin: Az 57. Irinyi János Középiskolai Kémiaverseny döntője	223
· Benedek Máté: 37. OTDK – Kémiai és Vegyipari Szekció	227
· Simon Ákos, Horváth Levente: A Z generáció hatékony elérése fenntarthatósági üzenetekkel	229
KÖZOKTATÁS – TANÁRI FÓRUM	
· Söger Csilla: Kémia tanár-képzés a Babeş-Bolyai Tudományegyetemen.	
· Tantárgycsomag a kémia tanári diploma megszerzéséhez	232
KITEKINTÉS	
· Inzelt György: Kiról neveztek el? A Nernst-egyenlet. Második rész	236
· Kutasi Csaba: Forma–1 versenyek: védekezés a hőstressz ellen, védelmet fokozó textilalapú termékek	239
SÉTÁK A TUDOMÁNY KÖRÜL	
· Horváth Imre, Silberer Vera: Formabontás	243
VEGYÉSZLELETEK	
· Lente Gábor rovata	246
A HÓNAP KÉMIAI PUBLIKÁCIÓJA	248
A HÓNAP HÍREI	249

Címlapunkon:
Irinyi János
Középiskolai
Kémiaverseny,
2025
(fotó: Bódi Sándor,
Debreceni Egyetem
M. Tóth Ildikó
Sajtóközpont)